

Sprawozdania i komunikaty. Kronika wydarzeń

Отчеты и сообщения. Хроника событий

Katarzyna M. Cwynar

VII Konferencja Filozofów Krajów Słowiańskich: *Człowiek i jego pojęcie* (16–19 VI 2010 r.)

*VII Конференция Философов Славянских Стран:
Человек и его концепция (16–19 VI 2010 г.)*

Doniosły dźwięk miniatURY nowogrodzkiego dzwonu, naznaczony swą historią, 16 czerwca 2010 r. obwieścił swym brzmieniem uroczyste otwarcie siódmej konferencji filozofów krajów słowiańskich. Jej organizatorem był Międzywydziałowy Instytut Filozofii UR i Redakcja Pisma „ΣΟΦΙΑ”. Cztery dni filozoficznych zmagania wokół kwestii zakreślonych głównym tematem *Człowiek i jego pojęcie* były właściwie czasem namysłu samego człowieka nad samym sobą w jego wymiarze jednostkowym oraz jego współbycia z innymi. Treścią refleksji był człowiek zarówno jako przedmiot badań i próba jego pojęciowego ujęcia, ale także jako twórca rzeczywistości kulturowej, w tym moralności, prawa, polityki czy też religii.

Ci, którym ważne stały się te kwestie, podjęli się trudu przybycia do Polski z różnych zakątków Europy, by wspólnie poddać je rozwadze. Problematyka ta zainspirowała do obopólnej dyskusji filozofów z Białorusi, Czech, Litwy, Polski, Rosji, Słowacji oraz Ukrainy. Miejscem spotkania był zaś zabytkowy pałac Żałuskich herbu Junosza¹, wybudowany w 1883 r. w Iwoniczu na Podkarpaciu, ulokowany w rozległym parku ze stawem, oranżerią i okalającym go strumykiem. Piękno przyrody, zaciszne ubogacone odgłosami ptaków, szumem strumy-

¹ Zob. M. Michałowicz-Kubal, *Zamki, dwory i pałace województwa podkarpackiego*, Wyd. Arete II, Targowiska [Krosno] 2006, s. 35 i n.

ka, tudzież wieczornych odgłosów sów i uroku gwiaździstego nieba, dostarczało obecnym nie tylko osobliwych wrażeń estetycznych, ale także kształtowało w odczuciach wspólnie tam obradujących szczególną atmosferę ważkości podejmowanej problematyki. Wspomnienia, łącząc zarówno walory przyrodnicze tego miejsca, jak i sam cel kroczących po ścieżkach prawdy, nasuwają na myśl słowa królewieckiego myśliciela: „niebo gwiaździste nade mną, prawo moralne we mnie”. Jakże bowiem aktualne dla uczestników konferencji stały się stawiane przez niego pytania: co mogę wiedzieć? co powinienem czynić? czego mogę się spodziewać? Zaiste, człowiek postawiony w centrum poznawalnego przez siebie świata winien podjąć trud szukania odpowiedzi na fundamentalne dla filozofii pytanie: co to jest człowiek? Podejmując próby określenia człowieka wobec samego siebie, jak i otaczającego go świata, uczestnicy konferencji stawiając nowe pytania, zdążali jednocześnie do poszukiwania odpowiedzi na pytanie: jakie jest miejsce człowieka w świecie i cel jego bycia?

Obrady odbywały się w pałacu oraz w również zabytkowym zbiorze arikańskim wzniesionym na początku XVII wieku przez Jakuba Sienieńskiego². Zbór ten, ozdobiony efektownie wykonanym zegarem słonecznym z herbem Dębno Sienieńskich³, należy do kompleksu pałacowo-parkowego, który przekazany został w 2003 roku Uniwersytetowi Rzeszowskiemu. Dzięki staraniom ówczesnego rektora UR, prof. dra hab. Włodzimierza Bonusiaka, odnowiony przy wsparciu funduszy Unii Europejskiej pełni obecnie – jako Międzynarodowe Centrum Edukacji Ekologicznej UR – funkcję ośrodka konferencyjnego. By pomieścić liczne grono uczestników konferencji, część obrad odbywało się także w sąsiadującym Ośrodku Szkoleniowo-Wychowawczym OHP.

Podczas czterodniowych obrad wygłoszono 80 referatów, których problematyka wyznaczała charakter sesji plenarnych oraz sekcji tematycznych. Utworzone zostały trzy sekcje, dla których problemami wiodącymi były: człowiek w kulturze (sekcja I), człowiek i jego tożsamość (sekcja II) oraz człowiek jako istota społeczna i polityczna (sekcja III). Obrady sesji plenarnych oraz sekcji II odbywały się w sali kolumnowej pałacu, sekcji I w zbiorze arikańskim, zaś sekcji III w sali audytoryjnej OHP. Ważnym wydarzeniem, wpisanym w tradycję tych spotkań, były także obrady Okrągłego Stołu Filozofów Krajów Słowiańskich, tym razem na temat: *koniec kultury europejskiej czy początek nowego człowieka?*

² Zob. W. Belza, *Iwonicz i jego okolice*, Lwów – Kraków – Warszawa 1885, s. 27. Jakub Sienieński herbu Dębno (1568–1639) – arianin, poseł na sejm, założyciel Akademii Rakowskiej (1602), uczestnik rokoszu sandomierskiego (1606–1609). Zob. *Polski Słownik Biograficzny*, t. XXXVII/2, z. 153, Warszawa – Kraków 1996, s. 174–179.

³ Zob. M. Michałowicz-Kubal, *op. cit.*, s. 36.

prof. dr hab. Andrzej L. Zachariasz

fot. Marcin Subczak

Otwarcia konferencji w dniu 16 VI 2010 r. symbolicznym dźwiękiem dzwonu, po powitaniu uczestników, poczynił **prof. dr hab. Andrzej L. Zachariasz**, przekazując prowadzenie obrad w tym dniu w ramach sesji plenarnej **prof. UWM dr. hab. Józefowi Dębowskiemu** (Polska – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn). Program obejmował kolejno referaty: **prof. PhDr. František Mihina, CSc.** (Slovensko – Prešovská univerzita, Prešov) *Via crucis homini... k ontológii humanizmu*; **prof. dr hab. Maria Szyszkowska** (Polska – Uniwersytet Warszawski) *Człowiek jako istota społeczna*; **prof. UR dr hab. Grażyna Żurkowska** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Człowiek radykalny. Szkic nowej antropologii filozoficznej*; **prof. dr hab. Józef Bańka** (Polska – Uniwer-

sytet Śląski, Katowice) *Człowiek w trzech wrzecionach czasu*; **prof. UWM dr hab. Halina Romanowska-Łakomy** (Polska – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn; Akademia Krakowska, Kraków) *Czym jest „człowieczy byt” istoty ludzkiej?*; **prof. dr hab. Zbigniew Sareło** (Polska – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa) *Antynomie estetyzacji egzystencji*; **prof. dr hab. Andrzej L. Zachariasz** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Człowiek uzasadnieniem istnienia*. Poruszone przez prelegentów kwestie inspirowały do dalszej dyskusji, trwającej do późnych godzin wieczornych.

Sesji plenarnej drugiego dnia, tj. 17 VI 2010 r., przewodniczyła **prof. UR dr hab. Grażyna Żurkowska**. Kolejność zabierania głosów przez referentów była zaś następująca: **prof. UWM dr hab. Ewa Starzyńska-Kościuszko** (Polska – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn) *O statusie antropologii filozoficznej w dobie powszechnej antropologizacji humanistyki*; **prof. dr hab. Stanisław Jedynek** (Polska – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin) *Filozofia człowieka a etyka*; **проф. Тетяна І. Біленко** (Україна – ДДПУ ім. Івана Франка, Дрогобич) *Час і місце (хронотон) і розуміння людини*; **prof. UW r dr hab. Mirosław Żarowski** (Polska – Uniwersytet Wrocławski) *Humaniszczy renesansowi o godności bytu ludzkiego*; **prof. PhDr. Jan Zouhar** (Česká republika – Masarykova univerzita, Brno) *T.G. Masaryk, Jan Patočka i kryzys człowieka nowoczesnego*; **prof. PhDr. Rudolf Dupkala, CSc.** (Slovensko –

Prešovska univerzita, Prešov; Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Chápanie človeka v slovenskej filozofie 20. storočia*; **dr hab. Andrzej Niemczuk** (Polska – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin) *Wolność i wartość człowieka, czyli o tym, co w człowieku jest podmiotem*. Po dyskusji nad zaznaczonymi tu kwestiami, rozważania kontynuowano w wyznaczonych sekcjach.

prof. dr hab. Józef Bańka, prof. dr hab. Maria Szyszkowska, prof. dr hab. Andrzej L. Zachariasz
 fot. Marcin Subczak

Przewodnicząc obradom sekcji I (człowiek w kulturze), **prof. UR dr hab. Przemysław Paczkowski** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) wygłosił referat zatytułowany: *Od bestii do boga. Antyczna koncepcja człowieka*. Następnie głos zabrali: **mgr Marcin Subczak** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Koncepcja człowieka w pismach Arystotelesa*; **dr Tomasz Mróz** (Polska – Uniwersytet Zielonogórski) *Filozofia starożytna w pracach Jana Bartunka (1859–1912) nauczyciela gimnazjalnego w Rzeszowie*; **prof. UR dr hab. Krzysztof Bochenek** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Filozofii średniowiecznej problem ze zdefiniowaniem człowieka*; **prof. UMCS dr hab. Antoni Krawczyk** (Polska – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin) *Koncepcja człowieka w poglądach Fabiana Birkowskiego*; **doc. PhDr. Ivana Holzbachová, CSc.** (Česká republika – Masarykova univerzita, Brno) *Pojetí člověka u Voltaira*; **доц. Лариса Довга** (Україна – Національна музична академія, Київ) *Уявлення про сутність людини у текстах київських інтелектуалів XVII ст.*; **dr Katarzyna Kornacka** (Polska – Uniwersytet Medyczny, Łódź) *Filozofia człowieka w myśli*

chasydów Galicji; **dr Adam W. Wojtunik** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Schopenhauerowska koncepcja człowieka jako najwyższej formy obiektywizacji woli życia*; **dr Justyna Smoleń-Starowieyska** (Polska – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa) *Człowiek jako realizator wartości apriorycznych, czy twórca wartości? Polemika H. Rickerta z poglądami F. Nietzschego*; **dr Patrycja Szyprowska** (Polska – Wyższa Szkoła Filologiczna, Wrocław) *Wizja przyszłości natury ludzkiej w kontekście teorii Leona Petrażyckiego*; **dr Krzysztof J. Kilian** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Człowiek w ujęciu Feyerabenda*.

Obradom sekcji II (człowiek i jego tożsamość) dnia 17 VI 2010 r. przewodniczyła **prof. dr hab. Jadwiga Mizińska** (Polska – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin). Referaty zaś zaplanowano w następującej kolejności: **dr Włodzimierz Zięba** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Problem tożsamości osobowej*; **dr Andrzej Nowakowski** (Polska – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin) *Dlaczego człowiek podzielił siebie na ciało i umysł oraz jakie musi ponosić konsekwencje tego podziału?*; **dr Paweł Nierodka** (Polska – Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania, Katowice) *Podmiotowość jako cecha konstytuująca człowieka*; **dr Cezary Mordka** (Polska – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin) *Nieświadomość jako cecha konstytutywna bytu ludzkiego*; **dr Monika Kardaczyńska** (Polska – Wyższa Szkoła Umiejętności, Kielce) *Bariery człowieczeństwa*; **dr Elżbieta Struzik** (Polska – Uniwersytet Śląski, Katowice) *Antropologia ciała w perspektywie polskiej fenomenologii*; **dr Katarzyna Salamon-Krakowska** (Polska – Akademia Wychowania Fizycznego, Wrocław) *Aksjologia ciała. Jej źródła, warunki i granice*; **доц. Світлана Повторева** (Україна – НУ „Львівська політехніка”, Львів) *Концепція смерті людини у постструктуралізмі: методологічний аспект*; **mgr Edyta Domagała** (Polska – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin) *O metapoziomie ludzkiego życia. Maxa Schelera filozoficzne studium miłości*; **проф. Виктор Петрушенко** (Україна – НУ «Львовская политехника», Львов) *Целесообразность и целообразность. Как характеристики отношения человека к действительности*.

Moderatorem sekcji III (człowiek jako istota społeczna i polityczna) w dniu 17 VI 2010 r. był **prof. em. UMCS dr hab. Stefan Symotiuk** (Polska – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin), który wygłosił referat zatytułowany *Człowiek niespokojny a homo politicus*. Następnie swoje tezy przedstawili: prof. visiting **dr Daniele Stasi** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *O pojęciu człowieka w myśli politycznej Dantego*; **dr Jacek Breczko** (Polska – Uniwersytet Medyczny, Białystok) *Totalitaryzm a granice plastyczności człowieka*; **доц. Анна В. Конева** (Россия – Санкт-Петербургский госуниверситет) *Понятие индивидуальности в истории философской мысли*; **dr Leszek Augustyn** (Polska – Uniwersytet Jagielloński) *Homo socialis. Narodziny człowieka demokratycznego z ducha soborowości (w ujęciu Borysa Wyszesławcewa)*; **prof. UR dr hab. Leszek Gawor** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Idea homo ecologicus w perspektywie natura-*

listycznej historiozofii Henryka Skolimowskiego; mgr Sławomir Kapustka Homo post-sovieticus; dr Tomasz Kozłowski (Polska – Uniwersytet Warszawski) Człowiek wobec pojęcia prawa; dr Anna Kryniecka-Piotrak (Polska – Uniwersytet Warszawski) Filozoficzna koncepcja człowieka u podstaw teorii prawa natury o zmiennej treści; dr Ryszard Wójtowicz (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) Miejsce prawa naturalnego (natury) w pytaniu o człowieka. Wybrane zagadnienia; dr Бася Никифорова (Литва – Литовский институт исследования культуры, Вильнюс) Homo Europaeus – религиозные и секулярные вызовы.

фот. Marcin Subczak

Trzeci dzień obrad, tj. 18 VI 2010 r., rozpoczęły dyskusje na sesji plenarnej, której przewodniczył **prof. UR dr hab. Zbigniew Stachowski** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski). Program obejmował następujące referaty: **проф. Владимир А. Конев** (Россия – Самарский госуниверситет) *Способ определения человека в бытии*; **prof. UWM dr hab. Józef Dębowski** (Polska – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn) *Ontologiczne podstawy tożsamości osobowej człowieka*; **prof. UMCS dr hab. Tadeusz Szkolut** (Polska – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin) *Człowiek w kulturze, kultura w człowieku. Antropologia filozoficzna Stanisława Brzozowskiego*; **prof. UŁ dr hab. Bogdan Banasiak** (Polska – Uniwersytet Łódzki) *Między rozpasaniem a rygoryzmem. Człowiek w wizji Markiza de Sade*; **prof. dr hab. Jadwiga Mizińska** (Polska – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin) *Człowiek duchowy – dobro radykalne*; **prof. AMW dr hab. Jerzy Kojkoł** (Polska – Akademia Marynarki Wojennej, Gdynia) *Człowiek w wizjach kryzysu kultury w filozofii polskiej doby modernizmu*.

Po przerwie obrady kontynuowano w sekcjach tematycznych. W sekcji I, której przewodniczył prof. UR dr hab. Przemysław Paczkowski, swoje tezy głosili, zabierając również głos w dyskusji: **prof. WSZiA dr hab. Marek Błaszke** (Polska – Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji, Zamość) *Koncepcja człowieka moralnego Jana Henryka Pestalozziego*; **доц. Марина В. Русяева** (Украина – Одесский национальный университет им. И.И. Мечникова) *«Горе, Счастье, Человек» в творчестве А. Онеггера*; **mgr Magdalena Plot-**

czyk (Polska – Wyższa Szkoła Handlowa, Radom) „*Mieć czy być?*”. Pytanie o sens istnienia na przykładzie filozofii Gabriela Marcela; **dr Witalij Kolojarczew** (Polska – Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna, Łódź) *Pojęcie „ludzkiego” i „niehumanicznego” w filozofii Slavoj Żiżka*; **dr Marcin Krawczyk** (Polska – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin) *Rorty i Shusterman: dwie wizje człowieka – dwie drogi spełnionego życia*; **dr Marek Bosak** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Idea autokreacji we współczesnej myśli filozoficznej. Wybrane ujęcia*; **dr Małgorzata Derc** (Polska – Wyższa Szkoła Bankowa, Toruń) *Kategoria „wyzwania” w twórczości Anais Nin*.

Pod przewodnictwem prof. dr hab. Jadwigi Mizińskiej, w sekcji II kontynuowano rozważania dotyczące tożsamości człowieka. Tematyka referatów była zaś następująca: **dr Agnieszka Iskra-Paczkowska** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Filozoficzna refleksja nad śmiercią: między doświadczeniem a pojęciem*; **dr Katarzyna Krasucka** (Polska – Uniwersytet w Białymstoku) *Wolność i nicość. Śmierć starca Zosimy jako punkt graniczny kształtowania się ludzkiej wolności w Braciach Karamazow Fiodora Dostojewskiego*; **dr Adam Kubiak** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Podstawy etyki dialogicznej*; **dr Beata Guzowska** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Oblicza trzeciego – od lęku do współpracy*; **dr Stefan Król** (Polska – Warszawa) *Sens istnienia człowieka?*; **dr Marek Kornecki** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Powołanie i kres człowieka*.

W ramach obrad sekcji III, której moderatorem był prof. em. UMCS dr hab. Stefan Symotiuk, referaty wygłosili: **dr Magdalena Michalik-Jeżowska** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Wspólnotowe znaczenie współczucia*; **mgr Łukasz Molenda** (Polska – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin) *Pojęcie człowieka w filozofii liberalizmu*; **mgr Paweł Balcerak** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *O przewadze niemonotonicznych wnioskowań w modelowaniu procesów poznawczych człowieka*; **Natalia Miklaszewska** *Człowiek w obliczu rzeczywistości językowej*; **dr Jan Wadowski** (Polska – Politechnika Wrocławska) *Filozofia dialogu a digitalizacja. Dialog człowieka w sieci cyberistnienia*.

W godzinach popołudniowych (18 VI 2010 r.), po zakończonych dysputach w poszczególnych sekcjach uczestnicy konferencji podjęli wspólną dyskusję w ramach debaty Okrągłego Stołu Filozofów Krajów Słowiańskich na temat *Koniec kultury europejskiej czy początek nowego człowieka?* Propozycja tematyczna obrad inspirowała do żywej dyskusji wokół zagadnień związanych z kształtowaniem kultury europejskiej w jej wymiarze duchowym, jak i cywilizacyjnym. Poruszane kwestie dotyczyły m.in. duchowości współczesnej Europy, tradycji, współczesnych wartości wplatających się w projekcję przyszłości kultury europejskiej. W wymiarze życia społeczno-politycznego człowieka rozważano m.in. konsekwencje liberalizmu, konsumeryzmu czy też technokratyzmu. Trzygodzinnym obradom przewodniczył prof. dr hab. Andrzej L. Zachariasz. Głos w dyskusji zabrali m.in.: prof. UWM dr hab. Józef Dębowski, prof. dr hab. Maria Szyszkowska, др Бася Никифорова, prof. em. UMCS dr hab. Stefan

Symotiuk, проф. Марат М. Верников, prof. UR dr hab. Grażyna Żurkowska, проф. Віктор П. Савельєв, dr Jacek Breczko, dr Barbara Krygier, доц. Лариса Довга, dr hab. Andrzej Niemczuk, dr Małgorzata Derc, dr Jan Wadowski, prof. UMCS dr hab. Antoni Krawczyk, dr Monika Kardaczyńska, prof. UWM dr hab. Ewa Starzyńska-Kościszko, dr Paweł Nierodka, dr Anna Rossmann, dr Marek Bosak, prof. dr hab. Jadwiga Mizińska, проф. Александр В. Чайковский.

Obrady Okrągłego Stołu Filozofów Krajów Słowiańskich (18 VI 2010 r.)

fol. Katarzyna M. Cwynar

Zwieńczeniem tegoż dnia był wystawny bankiet w pałacu, na którym, po wspólnym toaście kieliszkiem wina, serwowano regionalne potrawy.

Czwartego dnia konferencji, tj. 19 VI 2010 r., obrady podjęto w ramach sesji plenarnej, której przewodniczył **dr Włodzimierz Zięba** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski). Referaty zaś wygłosili: **prof. dr hab. Romana Kolarzowa** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Dialogiczna koncepcja człowieka Rozenzweiga i E. Levinasa*; **dr Barbara Krygier** (Polska – Towarzystwo Przyjaciół Ekofilozofii, Warszawa) *Człowiek – twór i współtwórca Wszechświata*; **проф. Александр В. Чайковский** (Україна – Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова) *Методологічна сутність людини*; **dr Piotr Sobol-Kołodziejczyk** (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Pojęcie człowieka w świetle problemu zaburzeń umysłowych. W stronę semantyki psychiatrycznej*; **др Валерий Еворовский** (Беларус – Нацыянальная акадэмія навук, Мінск) *Чалавек у сярэднявечнай культуры Вялікага княства Літоўскага (XIV–XVI стагоддзях)*; **mgr Łukasz Kleska** *Kategoria postępu i rozwoju człowieka we współczesnej pausie społecznej Kościoła*; **проф. Віктор Савельєв** (Україна – МАУП, Київ) *Людина в системі освіти*; **проф. Марат М. Верников** (Україна –

Одесский национальный университет им. И.И. Мечникова) *Степан Балеї – філософ львівсько-варшавської школи*; **prof. em. UŚ dr hab. Wiesław Szumski** (Polska – Uniwersytet Śląski, Katowice) *Ewolucja społeczna ku destrukcji, zniewoleniu i samozagładzie*.

Po dyskusji i krótkiej przerwie, czterodniowa konferencja filozofów krajów słowiańskich dobiegała końca. Tę część spotkania ostatniego dnia obrad prowadził prof. dr hab. Andrzej L. Zachariasz. Najpierw poprosił przewodniczących sekcji o podsumowanie dyskusji w poszczególnych sekcjach. Dziękując następnie wszystkim za udział w konferencji, wyraził nadzieję na kolejne wspólne spotkanie za dwa lata...

Należy podkreślić, iż poszczególne konferencje filozofów krajów słowiańskich to swoisty słowiański ruch filozoficzny, którego wymiernym efektem jest zarówno działające Stowarzyszenie Filozofów Krajów Słowiańskich, jak i publikacje książkowe oraz niniejsze Pismo filozofów krajów słowiańskich. Także i z tej tu wspomianej konferencji znaczącym efektem są artykuły naukowe zamieszczone w tomie *Człowiek i jego pojęcie*⁴, a także na łamach tegoż Pisma. Nie byłoby tego zapewne, a w każdym razie nie w takiej postaci, gdyby nie sami uczestnicy zaangażowani w te działania, jak i jej główny inicjator i organizator – prof. dr hab. Andrzej L. Zachariasz.

wieczór jubileuszowy, 17 VI 2010 r.

od lewej: prof. dr hab. Józef Bańka, prof. dr hab. Maria Szyszkowska, prof. dr hab. Andrzej L. Zachariasz, prof. PhDr. Rudolf Dupkała, prof. dr hab. Włodzimierz Bonusiak, dr Włodzimierz Zięba, dr Krzysztof J. Kilian

foto. Marcin Subczak

⁴ Zob. A.L. Zachariasz (red.), *Człowiek i jego pojęcie*, Wyd. UR, Rzeszów 2011, ss. 426.

Znaczącym wydarzeniem podczas siódmej konferencji filozofów krajów słowiańskich było także spotkanie jubileuszowe z okazji 35-lecia pracy naukowej prof. dra hab. Andrzeja L. Zachariasza, a także 65-lecia jego urodzin oraz 10-lecia utworzenia przezeń Instytutu Filozofii w Rzeszowie. Inicjatorami i organizatorami tego uroczystego wieczoru w dniu 17 czerwca 2010 r. w pałacu w Iwoniczu, w sali kolumnowej, byli dr Włodzimierz Zięba i dr Krzysztof J. Kilian. Swoistym wyrazem uznania dla twórczości i działalności Profesora Andrzeja L. Zachariasza była ofiarowana przez nich księga pamiątkowa o znamennym tytule, bo nawiązującym do koncepcji anatelizmu tegoż filozofa, *Człowiek świadomością istnienia*. W niej to kilkudziesięciu autorów, przyjaciół i uczniów Profesora pomieściło swe artykuły jako wyraz pamięci jego dokonań. Żadne jednak wykwintne peany, choćby w najpiękniejszych słowach, nie wydają się tu być właściwymi, by wyrazić znaczenie osiągnięć twórcy filozofii działania. Niech więc słowa wygrawerowane na złotej tablicy pamiątkowej, przekazanej Profesorowi przez dra W. Ziębę i dra K.J. Kiliana, będą tu znakiem świadectwa owego spotkania:

Wielce Szacownemu

Mistrzowi

Prof. dr. hab. Andrzejowi L. Zachariaszowi

Najwyższe wyrazy uznania

niestrudzonemu filozofowi

w anatelicznym przekraczaniu istniejących ograniczeń,
zrozumieniu istnienia i nieskończoności momentów jego przejawiania się,
w poszukiwaniu zagubionego sensu istnienia człowieka, który
jest świadomością istnienia

inicjatorowi i organizatorowi

Konferencji Filozofów Krajów Słowiańskich
założycielowi i redaktorowi naczelnemu
Pisma Filozofów Krajów Słowiańskich „ΣΟΦΙΑ”

organizatorowi i dyrektorowi Instytutu Filozofii
Uniwersytetu Rzeszowskiego

przyjaciele i uczniowie

Rzeszów, Iwonicz 17 czerwca 2010 r.

wieczór jubileuszowy, 17 VI 2010 r.

fot. Marcin Subczak

Po przemówieniu laudacyjnym prof. dra hab. Włodzimierza Bonusiaka (rektora UR w latach 2001–2008), wręczeniu przez dra W. Ziębę i dra K.J. Kiliana księgi i tablicy pamiątkowej, a także bukietu z 35 róż, symbolicznie akcentującego lata pracy naukowej prof. dra hab. Andrzeja L. Zachariasza, głos zabrali, składając gratulacje i najlepsze życzenia: prof. dr hab. Maria Szyszkowska, prof. dr hab. Józef Bańka, prof. PhDr. Rudolf Dupkala, CSc. prof. UWM dr hab. Józef Dębowski, prof. dr hab. Jadwiga Mizińska oraz prof. em. UMCS dr hab. Stefan Symotiuk. Uroczysty nastrój tego wieczoru uświetnił także koncert kwintetu smyczkowego Kameraliści Rzeszowscy. Jakże pięknie rozbrzmiewały utwory Rossiniego, Straussa i Lannera w wykonaniu artystów muzyków Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Maławskiego w Rzeszowie: koncertmistrza Roberta Naćciszewskiego (pierwsze skrzypce), Oresta Telwacha (drugie skrzypce), Piotra Gajdy (altówka), koncertmistrzynie Anny Naćciszewskiej (wiolonczela) i Sławomira Ujka (kontrabas). Repertuar koncertu obejmował sześć utworów:

-
1. Gioacchino Rossini: Sonata nr 5 Es-dur
(część: Allegro vivace, Andante, Allegretto) 15'
 2. Johann Strauss: Uwertura do operetki „Zemsta nietoperza” 8'
 3. Josef Lanner: „Die romantiker Waltzes” op.167 9'
 4. Johann Strauss Sr.: Champagne Galopp op.8 3'
 5. Johann Strauss: walc „Wiener blut” 7'
 6. Johann Strauss: Czardasz z operetki „Zemsta nietoperza” 3'

Kameraliści Rzeszowscy

fot. Katarzyna M. Cwynar

Gromkie i długo brzmiące brawa były zarówno wyrazem zadowolenia słuchaczy z przepełnionego artyzmem koncertu, jak i podziękowaniem artystom za jego profesjonalne wykonanie. Profesor Andrzej L. Zachariasz, składając podziękowanie muzykom za piękny koncert oraz organizatorom i uczestnikom za wspólne spotkanie, zaprosił zebranych na symboliczny kieliszek wina do sali kominkowej pałacu.

Na zakończenie tych wspomnień przywołam słowa dra Stefan Króla, poety, malarza, autora książek filozoficznych, twórcy filozofii radości życia. Mimo iż doświadczony przez los, bowiem wraz z ojcem aresztowany przez gestapo podczas II wojny światowej, skazany na śmierć zamienioną na pracę w obozach Auschwitz, Heidelager i Sachsenhausen, jest nie tylko twórcą, ale i realizatorem idei tworzenia i radości życiem. Z wielką radością także przybył do Iwonicza, by uczestniczyć w obradach i wspominanej tu uroczystości. Niemniej stan zdrowia nie pozwolił mu na obecność w spotkaniu tego wieczoru. Jego wypowiedź przekazała Profesorowi Andrzejowi Zachariaszowi dr Anna Rossmannith.

Stefan Król

Warszawa, Iwonicz, 17 czerwca 2010 r.

Drogi Jubilacie, Czcigodny Panie Profesorze!

Wzbudził Pan we mnie zachwyt, gdy wsłuchiwałem się w Pana referaty oraz dyskusje organizowane przez prof. Marię Szyszkowską na wielu konferencjach naukowych. We wszystkich dyskusjach i sporach wyrażał Pan swoje własne zdanie nie powołując się na żadne autorytety z przeszłości ani teraźniejszości...

W Pana myśli „człowiek świadomością istnienia” mieszczą się wszystkie wysiłki człowieczego rozumowania. Od naszej świadomości zaczyna się twórcze życie człowieka. Człowiek to taka istota, która może tworzyć własną osobowość szlachetną i piękną, i może stwarzać człowieczy świat o identycznych wartościach. Jednak w walce o własne istnienie i o jakość życia człowiek rozdzielił własną świadomość na osobowość dążącą do dobra i piękna oraz na instynkt przemocy i zła...

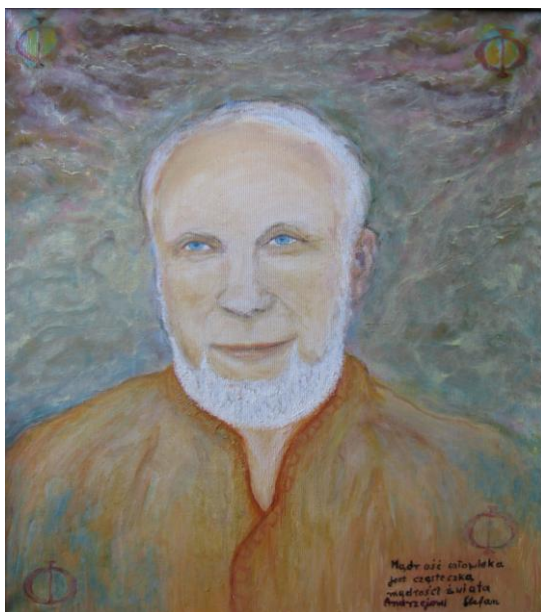
Idąc w sukurs dobrym kierunkom pomocy osobowości człowiekowi, mędrcy wymyślili wyższe wartości – kulturę – dla udoskonalenia człowieka i całych społeczeństw. Wymyślono również filozofię – poszukiwanie mądrości. Filozofia to mądrość, która nie może tworzyć idei złych ani tych negatywnych, idei niszczycielskich, na przykład wojen pozbawiających życia człowieka. Nie może bowiem zaprzeczyć sama sobie, czyli mądrości. Idee zła wynikają z głupoty i zachłanności ludzkiej oraz chorobliwych charakterów dążących do autorytarnej władzy bądź posiadania własności innych społeczeństw...

Profesor Zachariasz powiązał filozofię z kulturą, aby mądrość filozofii hamowała rozszerzanie się wśród ludów niegodziwości i zahamowała zaśmiecanie kultury niegodziwymi teoriami.

Panie Profesorze, jest Pan twórcą nowych mądrości filozoficznych i nowych dróg rozwoju filozofii. Należy się Panu miejsce w Panteonie, wśród europejskich luminarzy filozofii i kultury.

Poprzez organizowane konferencje i Pismo „ΣΟΦΙΑ” wielu filozofów z krajów słowiańskich ma możliwość głoszenia swoich poglądów w języku ojczystym. Obalił Pan Profesor tezę filozofów państw zachodnich, iż narody słowiańskie nie mają żadnego dorobku filozoficznego ani myśli przewodnich swoich narodów. Dziś możemy powiedzieć, że Słowianie mają swoją filozofię i kulturę, tylko mędracy krajów zachodnich nie posiadają o nich wiedzy.

Mości Panie i Mości Panowie,
Niech żyje Profesor Zahar!

Stefan Król, portret prof. Andrzeja L. Zachariasza
olej na płótnie, 50,5 x 60,5 cm

Wspomnienia te zakończę słowami dra Stefana Króla, które zamieścił on na namalowanym przez siebie portrecie Profesora Andrzeja L. Zachariasza, przekazując go Profesorowi w darze:

Mądrość człowieka
jest cząsteczką
mądrości świata